

เหตุการณ์กราดยิง : ปัจจัยด้านจิตสังคมและการบริหารจัดการ (1)

นายแพทย์พูนพัฒน์ กมลวุฒิพงศ์
จิตแพทย์ สถาบันกัลยาณิราชนครินทร์
วิทยากร

พันตำรวจเอก ปิรัช สภารัตน์
รองผู้บังคับการตำรวจกองทัพอากาศ 1 กองบัญชาการตำรวจกองทัพอากาศ
วิทยากร

นายแพทย์นัฐ ไกรสรสรพงษ์
จิตแพทย์ สถาบันกัลยาณิราชนครินทร์
ผู้ดำเนินการอภิปราย

เหตุการณ์กราดยิง (Mass shooting)

เป็นอาชกรรมที่มีเหยื่อจากการถูกยิงในครั้งเดียวกันมากกว่า 3 คนขึ้นไป ในประเทศไทยมีการก่ออาชญากรรมหมู่ครั้งใหญ่หลายครั้ง เช่น Terminal 21 นครราชสีมา ศูนย์เด็กเล็กหนองบัวลำพู สยามพารากอน โดยปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

ปัจจัยส่วนบุคคล เพศชายพบบ่อยกว่า มีปัญหาสุขภาพจิต 87 % ไม่เข้าถึงบริการทางจิตเวช “คนป่วยสุขภาพจิตไม่ได้ก่อความรุนแรงทุกคนแต่คนที่ก่อความรุนแรงอาจป่วยทางจิตโดยไม่ได้รับการวินิจฉัยรักษา” เคยมีประสบการณ์ไม่พึงประสงค์ในวัยเด็ก เช่น ถูกกระทำความรุนแรง ในครอบครัวมีคนพยายามฆ่าตัวตายเคยประสบพบเจอความรุนแรงในครอบครัว การตัดสินใจลงมือกระทำความรุนแรงนั้น คาดการณ์ได้ยากส่วนมากกระทำครั้งแรก แรงจูงใจ มักมาจากความคับข้องใจ คับแค้นใจในชีวิตต้องการแก้แค้นล้างแค้น ต้องการชื่อเสียงได้รับการบันทึกในประวัติศาสตร์ ต้องการความเห็นอกเห็นใจต้องการตอบสนองความเชื่อตามลัทธิต่าง ๆ มีแรงกดดันที่มีจุดร่วม (Crisis point) คือ มีความสูญเสียไม่ได้รับความยุติธรรมและการเผชิญกับสิ่งที่ไม่ชอบ การกราดยิงทุกครั้งมีการเตรียมการวางแผนมาก่อนเสมอเช่น ค้นหาวิธีการ จัดหาอาวุธ สืบหาสถานที่

ปัจจัยครอบครัว เหยื่อมักเป็นคนในครอบครัวหรือมีสาเหตุจากคนในครอบครัว

ปัจจัยจากสื่อ ที่เกิดจากการเรียนรู้จากการนำเสนอข้อมูลรายละเอียดข่าว **ประเทศไทยในทุก 1 ปี จะมีการก่ออาชกรรมหมู่ครั้งใหญ่ 1 ครั้ง**

ปัจจัยสังคม การเข้าถึงอาวุธปืน การปฏิรูปแนวทางการอนุญาตครอบครองอาวุธปืน เช่น ตรวจสอบภูมิหลัง ประวัติอาชญากรรม ตรวจสุขภาพจิต

ปัจจัยปกป้อง คนยังมีความผูกพันทางสังคมมากเท่าไร รู้สึกโดดเดี่ยวทางสังคมมากเท่าไรยิ่งมีโอกาสมาก่อเกิดอาชญากรรมหมู่กับคนในสังคมมากเท่านั้นความปลอดภัยในสังคม

เหตุการณ์กราดยิง : ปัจจัยด้านจิตสังคมและการบริหารจัดการ (2)

นายแพทย์พูนพัฒน์ กมลวุฒิพงษ์
จิตแพทย์ สถาบันกัลยาณราชนครินทร์
วิทยากร

พันตำรวจเอก ปิยรัช สภารัตน์
รองผู้บังคับการตำรวจกองทัพอากาศ 1 กองบัญชาการตำรวจกองทัพอากาศ
วิทยากร

นายแพทย์ณัฐ ไกรสรสรพงษ์
จิตแพทย์ สถาบันกัลยาณราชนครินทร์
ผู้ดำเนินการอภิปราย

“เหตุการณ์กราดยิงมีสัญญาณเตือน(Warning sign)เสมอ ในผู้มีปัญหาสุขภาพจิต การพูดลอย ๆ ว่าอยากจะฆ่าให้ตายทั้งหมด ต้องไม่ปล่อยผ่าน

ควรสอบถามเพื่อค้นหาแรงจูงใจและเฝ้าระวังเหตุการณ์รุนแรง”

การก่อเหตุอาชญากรรมหมู่ Active Shooter นั้น ไม่ใช่สถานการณ์ที่สามารถเจรจาต่อรองได้เพราะผู้กระทำการฆ่าให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดความสูญเสียวงกว้าง คาดเดาได้ยากขึ้นอยู่กับสภาพจิตใจ การรับมือที่ถูกต้องคือ เตรียมการเอาชีวิตรอด การเตรียมรับมืออย่างมีสติ “ตั้งสติ ทำตาม Step” ฝึกการหายใจควบคุมอารมณ์ ขอความช่วยเหลือแจ้งความ 191, รปภ. เตรียมรับมือตามขั้นตอนดังนี้

หนี อย่าห่วงสิ่งของ อย่าพะวงเรื่องนำเสนอสื่อออนไลน์

ซ่อนตัว หาที่ปลอดภัย ปิดล็อกประตู เงียบ ปิดเสียงโทรศัพท์ วางแผนสู้

สู้ วางแผนสู้เมื่อคนร้ายเข้าใกล้ตัว มองหาอุปกรณ์ป้องกันตัว

หลังเหตุการณ์ Active Shooter การสื่อสารกับผู้ประสบเหตุ เช่น “สถานการณ์ยุติแล้ว ปลอดภัยออกมาจากที่หลบซ่อนได้” การปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บ เก็บอาวุธ และปฐมพยาบาลทางจิตใจ

“การเตรียมและซ้อมแผนรับมือ **หนี ซ่อน สู้** อยู่เป็นประจำจะช่วยให้มีชีวิตรอดได้”